

καὶ τῷ θορύβῳ τῶν ὄπλων ἀνεπτύχθησαν φρικταὶ σκηναὶ καὶ εἰκόνες σκοτειναὶ πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ παιδὸς Λουδοβίκου. Οἱ φυγάδες συνωθῶντο πυκνοὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς φέροντες πανταχοῦ μεθ' ἑαυτῶν τὴν ἀνησυχίαν, τὸν φόβον καὶ τὴν σύγχυσιν, τὰς χώρας δὲ ὅσας ἠναγκάζοντο νὰ καταλίπωσι ἐνέμοντο τὰ στυγερά τοῦ φοβεροῦ τούτου πολέμου ἔργα. Ἐπταετῆς δὲ ὢν ὁ Λουδοβίκος εἶχε μάθη ὅτι ὁ ἀνάδοχος αὐτοῦ Λουδοβίκος ὁ ΙΓ' βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἐτελεύτησε τὸν βίον ὑπὸ τὸν πέλεκυν τοῦ δημοῦ. «Εἰς τίνας ἀπαισίους χρόνους προώρτισεν ὁ Θεὸς ἡμᾶς νὰ ζήσωμεν; γράφει ἱστορικός τις εἰκονίζων τὴν κατάστασιν τῶν χρόνων ἐκείνων. Μαινόμενοι, δάδα ἔχοντες εἰς τὰς χεῖρας, περιφέρονται περὶ τὸ οἰκοδόμημα τῶν παλαιῶν πολιτευμάτων καὶ τῆς παλαιᾶς τάξεως; καὶ ἄλλοτε μὲν καίεται πύργος, ἀλλαχοῦ δὲ καταπίπτει ἑπαλξις, καὶ τὸ πᾶν κινδυνεύει νὰ μεταβληθῇ εἰς τέφραν καὶ κόνιν.» Καὶ τὸ σύνθημα δὲ τὸ ὁποῖον οἱ Ἰακωβῖνοι οἱ καταπλημμυρήσαντες ἤδη τὴν Γερμανίαν εἶχον ἐπὶ τῆς σημαίας αὐτῶν ἀναγεγραμμένον, δηλαδὴ «πόλεμος κατὰ τῶν ἀνακτόρων καὶ εἰρήνη εἰς τὰς καλύβας» ἀπέδειξε ταχέως τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ σημασίαν καὶ ἀξίαν. Δὲν συγκατένευον νὰ φυτεύωσι τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας εἰ μὴ μόνον μεταξὺ τῶν ἑρείπιων.

Ἀποθανόντος ἀτέκνου αἵφνης τοῦ δυναστεύοντος δουκὸς τοῦ Jweibrücken Καρόλου Αὐγούστου διεδέχθη αὐτὸν ὁ νεώτερος αὐτοῦ ἀδελφὸς ὁ πατὴρ τοῦ Λουδοβίκου Μαξιμιλιανός. Ὁ κληρονόμος ὅμως τοῦ θρόνου τούτου ἦτο ἄρχων ἄνευ κράτους, διότι πᾶσα ἡ χώρα αὐτοῦ κατείχετο τότε ὑπὸ τῶν ἀβρακώτων.

Ἠναγκάσθη καὶ πάλιν ἕνεκα τούτου νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ Νέκαρ-Ελτς φυγὰς ὁ Μαξιμιλιανός, εὔρε δὲ ἐπὶ τέλους ἀσφάλειάν τινα καὶ ἡσυχίαν ἐγκατασταθεὶς πλησίον τῆς Αἰδελβέργης ἐν Ρορβάχῃ.

Ἡ πρώτη ἀνατροπὴ τοῦ Λουδοβίκου ὑπῆρξε κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν χρόνων ἐκείνων ἀκριβῶς στρατιωτικῇ. Ἐν τῇ κοιτίδι δὲ αὐτοῦ εἶχεν ἤδη καταθέσῃ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος ΙΓ' ὡς δῶρον τῆς ἀπὸ τῆς κολυμβήθρας ἀναδοχῆς τοῦ βρέφους τὸ δίπλωμα συναγματάρχου. Μεγίστην ὅμως ροπὴν εἶχεν εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ διάπλασιν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας ἱερεὺς τις Σαμβούγα ὀνομαζόμενος, τὸν ὁποῖον προσέλαθεν ἡ σύζυγος τοῦ Μαξιμιλιανοῦ διδάσκαλον τοῦ τέκνου τῆς κατὰ τὴν ἐν Ρορβάχ διαμονῆς τῆς. Τῆς διδασκαλίας τούτου καὶ τῶν συνδιαλέξεων τοῦ Λουδοβίκου περὶ τῶν διδασκομένων πραγμάτων διεσώθη τοῦ διδασκάλου τοῦ Σαμβούγα τακτικὸν ἡμερολόγιον περιέχον παρατηρήσεις πλείστου λόγου

ἀξίας. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων δὲ τοῦ σοφοῦ τούτου ἱερέως μανθάνομεν ὅτι ὁ κυριώτερος σκοπὸς καὶ ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας του ἦτο ὅχι τόσο νὰ διὰ θετικῶν γνώσεων μόρφωσις ὅσον ἡ ἀνάπτυξις αὐτενεργείας καὶ αὐτονομίας τῆς κρίσεως· ὅτι δὲ αἱ προσπάθειαι τούτου δὲν ἀπέβησαν ἄγονοι ἀπέδειξεν ὁ μετέπειτα βίος τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου. Πανταχοῦ καὶ πάντοτε καταφαίνεται ἡ προθυμία αὐτοῦ νὰ μορφώσῃ περὶ ὄλων τῶν πραγμάτων τῆς πολιτείας ἰδίαν γνώμην, δὲν εἶχε δὲ πεποίθησιν οὐδὲ εἰς τὰς συμβουλὰς καὶ προτάσεις καὶ ὅσων ὑπαλλήλων ἐτίμα τὴν σοφίαν καὶ τιμιότητα.

Τὴν ἡμερίαν τοῦ ἐν Ρορβάχ βίου καὶ τῆς πρώτης ταύτης ἐκπαιδεύσεως τοῦ Λουδοβίκου διέκοψεν ἡ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀπαιδὸς ἡγεμόνος τῆς Βαυαρίας Καρόλου Θεοδώρου εἰς τὸν θρόνον ἀνάρρησις τοῦ Μαξιμιλιανοῦ τοῦ πατρὸς τοῦ Λουδοβίκου. Τῇ 6 Μαρτίου 1799 εἰσῆλθεν ὁ Λουδοβίκος δέκα τριῶν ἐτῶν ἡλικίαν ἔχων εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μονάχου ὡς διάδοχος τοῦ βαυαρικοῦ θρόνου, ἡ χαρὰ δὲ καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν κατοίκων τῆς πόλεως ταύτης ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ νεαροῦ ἡγεμονίδου ἦσαν ἀσφαλῆ τεκμήρια τῆς ἀγάπης τοῦ Βαυαρικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν δυναστείαν τῶν Βιττελσβαχιδῶν. Ὅτε τὸ πρῶτον ἐπάτησεν ὁ Λουδοβίκος τὸ ἔδαφος τῆς βαυαρικῆς πρωτεύουσας, εἶχε τὸ Μονάχον ὅψιν σχεδὸν κωμοπόλεως. Τίς δὲ ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ ὅτι ὁ ὄχρος καὶ ἀσθενικὸς ἐκεῖνος ἡγεμονίδης, ὅστις συνεχῶς διήρχετο τὰς στενάς καὶ ἐλικοειδεῖς ὁδοὺς τοῦ Μονάχου μετὰ τοῦ πατρὸς του, ἤθελε καταστήσῃ ποτὲ τὴν ἄσημον ταύτην πρωτεύουσαν μίαν τῶν περιφημοτέρων τῆς Εὐρώπης πόλεων καὶ τὸ σπουδαιότερον τῆς γερμανικῆς καλλιτεχνίας κέντρον;

Ἐπεται συνέχεια.

ΘΕΜ. ΣΟΦΟΥΑΗΣ.

ΔΥΟ ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ

τῆς ἐν Ἐρμουπόλει Λέσχης «Ἑλλάδος»

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον.)

Ἐσπερίς δευτέρα. — 1888

ΚΕΦΑΛΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΡΙΣ

Σκηναὶ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας.

Τί λέγεται μεταξὺ νέου εικοσιπενταετοῦς καὶ δεκκεξαετοῦς νεάνιδος, ἀγνῶν ἀμφοτέρων, αἵφνης καὶ κατὰ τύχην συναντωμένων ἐν μέσῳ ἕαρι, ὑπὸ οὐρανὸν Ἀττικόν, ἐχόντων περὶ αὐτοῦς τὴν σιγὴν καὶ τὰ μῦρα τῆς ἐξοχῆς τῆς ὠραιότερας χώρας τοῦ κόσμου; Τίς εἶναι ἐκεῖνος ὅστις

θὰ δυνηθῆ ποτε νὰ ὀρίση διὰ λέξεων τὴν σημασίαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν λόγων, οἵτινες λέγονται μεταξύ δύο τοιούτων ψυχῶν ὧν ἡ πρώτη συνάντησις γεννᾷ οὕτως εἰπεῖν σπινθῆρα συναμιγνύοντα αὐτὰς ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ ἀναλαμπῇ ὡς κερκυνὸς τὰ δύο νέφη;

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ αἰδημοσύνη τῶν νεανίδων, καὶ αὐτῶν τῶν βασιλοπαίδων, δὲν εἶχεν εἰσέτι πολιτισθῆ τοσοῦτον ὥστε νὰ θίγη τὰ ὄρια τοῦ γελιοῦ. Ἡ Πρόκρις δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπάσῃ τὸ βλέμμα ἀπὸ τοῦ Κεφάλου. Ἐξέφραζε πρὸς αὐτὸν καὶ διὰ τῶν λέξεων καὶ διὰ τῶν βλεμμάτων ὅλην ἐκείνην τὴν γοητείαν ἣν ὑπὸ τὸ βλέμμα του ὑφίστατο. Ἦρκεσαν ὀλίγαι στιγμαὶ ὅπως ἐν τῇ δεκαεξαετείᾳ καρδίᾳ της ὑπὸ τὸ θάλασπος τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ νεαροῦ κυνηγοῦ διανοιξῆ τὰ πέταλά του θαλερὸν καὶ καλλιχρουν τὸ ἄνθος τοῦ ἔρωτος, ὡς τὰ ἄνθη ἐκεῖνα τῶν τροπικῶν εἰς τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἑαρινοῦ ἡλίου.

— Πρόκρις, ἔλεγεν ὁ Κεφάλος, ὁ εὐμελής, ραδινοῦ καὶ περικαλλῆς βασιλόπαις τῆς Φθιώτιδος. Ἀφοῦ σὲ εἶδον τόσον ὡραίαν, τόσον ἀγνήν, ἀδύνατον μοὶ εἶναι νὰ ζήσω μακράν σου. Τῆς Ἀφροδίτης ὁ υἱὸς τρώσας τὴν καρδίαν μου διὰ τῶν ὀφθαλμῶν σου μὲ καθιέρωσεν εἰς σὲ διὰ παντός. Εἶσαι ἰδική μου, μὰ τὸ ὕδωρ τῆς Στυγῆς δός μοι τὴν χεῖρά σου, Πρόκρις, καὶ θέλησον ν' ἀκούσωμεν ἡμῶν τὸν Ὑμεναῖον ψαλλόμενον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός σου πρὶν ἢ αὐτὸς ὁ ἡλῖος, ὅστις δῦει τώρα ἐκεῖ κάτω, διανύσῃ τριακοντάκις ἀκόμη τὴν ἡμερησίαν ὁδὸν του.

— Ὑἱὲ τοῦ Δηῖονος, ἀπήντησεν ἡ Πρόκρις ἐρυθριῶσα καὶ νεύουσα χαμαὶ τοὺς ὀφθαλμούς· Ἡ θέα σου, οἱ λόγοι σου διεγείρουν ἐν ἐμοὶ ἄγνωστον καὶ πικράδοξον αἰσθήμα. Αἰσθάνομαι τώρα ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ σὲ συναντήσω ἐνταῦθα· ἀλλὰ συνάμα καὶ ὅτι τοῦτο ἦτο ἀπρόσδοκον. Ἡ καρδία μου πάλαι σφοδρῶς ὑπὸ τὸ βλέμμα σου παλμοῦς ἀνεκκλήτου τερπωλῆς. Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἀνετράπησαν περὶξ μου τὰ πάντα. Κεφαλε, θὰ εἶπω τὸ πᾶν πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ μὰ τὸ ὕδωρ τῆς Στυγῆς, πρὶν ἢ παρέλθῃ μὴν, αἱ δᾶδες τοῦ Ὑμεναίου θὰ φωτίσωσιν ἡμᾶς ἀμφοτέρους ἡμῶν. Ἴδου ἡ χεῖρ μου!

Ἐν τῇ ἐκστάσει ἐκείνῃ τῇ ὑψίστῃ, ἣν δὲν ἐπιτρέπει ὁ Θεὸς ὅπως εἰς καὶ ὁ αὐτὸς θνητὸς ἀπολαύσῃ δις ἐν τῇ ζωῇ του, ὑπόπτεροι παρήρχοντο αἱ στιγμαὶ.

Ἄλλ' ἀπὸ τῆς γλυκείας ἐκείνης ἐκστάσεως ἀπέσπασε τὴν Πρόκριδα αἴφνης θωπευτικὸν βέλασμα ἀμνάδος, ἥτις, ἠσύχως διασχίσασα τὸ φύλλωμα, ἔλειχε τὴν χεῖρα τῆς νεανίδος κρατούσης διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς τὸ ἄρνιον.

Ἦτο ἡ ἀμνάς Γοργῶ ἀναζητοῦσα τὸ τέκνον της.

Ἡ Πρόκρις ἔχασε τὸ στοίχημα, ἐκέρδισε δὲ τοῦτο ἡ Αὔρα.

Ἄλλὰ τίς ἄρά γε τῶν δύο παρθένων ἦτο ἡ μᾶλλον εὐτυχής;

B'

Κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα, ἥτις διεδέχθη τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, δύο διάφοροι σκηναὶ ἐλάμβανον χώραν ταυτοχρόνως, ἡ μὲν ἐν τῷ βασιλικῷ μεγάρῳ Ἐρεχθέως τοῦ βασιλέως τῆς Ἀττικῆς, πλήρης χάριτος, στοργῆς καὶ φίλτρου, ἡ δὲ ἐτέρα εἰς τὰ ἀμέτρητα βᾶθη τοῦ Ὀκεανοῦ, μεστὴ μαύρης ὀδύνης.

Ἐν τῷ περικαλλεῖ γυναικωνίτῃ τοῦ βασιλέως καθημένη ἐπὶ ἀνακλίντρου πρὸ αὐτοῦ ἡ φιλομειδῆς βασιλόπαις ἐν λευκῇ περιβολῇ, ἔκρουε φόρμιγγα, ᾄδουσα γλυκεῖαν ᾠδὴν πρὸς τὴν πολιούχον Ἀθηνᾶν, τότε προσφάτως ποιηθεῖσαν ὑπὸ Κορινθίου ποιητοῦ.

Ἡ φωνὴ της κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην εἶχεν ἔκτακτον αἰσθηματοῦς τόνον. Ἡ λάμψις τῶν ὀφθαλμῶν της ἦτο ἐξόχως γόησσα. Ἡ τέως ἀτελής ζωὴ της, ἥτις ἕως τότε εἶχε μόνην τὴν καλλονὴν καὶ τὴν νεότητα, ἦδη ἦτο ἀρτία· εἶχε καὶ τὸν ἔρωτα.

Διότι γυνὴ μὴ ἐραστῆσα δὲν ἔζησε ποτέ.

Ὁ βασιλεὺς, ἀνὴρ πεντηκοντούτης, ἔτι εὐειδής, βαθεῖαν φέρων λευκὴν γενειάδα, ἡμιανακεκλιμένος ἐφ' ἐτέρου ἀνακλίντρου, παρετήρει μετὰ στοργῆς τὴν προσφιλῆ του κόρην.

Ἐνίοτε, ὁσάκις ἡ φωνὴ της ὑποτρέμουσα προέδιδεν ἐν ἑαυτῇ γλυκὺ ὑποκάρδιον ἄλγος, ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ βασιλέως προσηλοῦτο ἀνήσυχος ἐπὶ τῆς νεανίδος. Ἄλλ' ἡ φωνὴ ἀνεκτάτο πάλιν τὴν παιδικὴν της διαύγειαν, καὶ τὸ νέφος τῆς ἀνησυχίας τοῦ βασιλέως ἐξηλείφετο πάλιν εἰς μειδιάμα στοργῆς.

Ἄλλ' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἄσματος ὑπερίσχυεν ἡ τῆς καρδίας περιπάθεια καὶ ἡ νεανίς διέκοψε τὸ ἄσμα ἐν λυγμῷ, ἀφείσα δὲ τὴν φόρμιγγα νὰ καταπέσῃ χαμαί,

— Πάτερ μου, εἶπεν ἐν συγκινήσει ριφθεῖσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ βασιλέως, μ' ἀγαπᾷς;

— Τί ἔχεις, Πρόκρις; εἶπεν ὁ Ἐρεχθεὺς σύρων αὐτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων του, διατὶ κλαίεις;

— Θέλω νὰ σοὶ εἶπω ὅτι ἡ καρδία μου ἐτρώθη βαθύτατα ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀφροδίτης.

— Σὺ, Πρόκρις; εἶπεν ὁ Ἐρεχθεὺς ἀνορθωθείς αὐστηρῶς. Εἰπέ μοι ἀμείσως ποῖον ἀγαπᾷς;

— Πάτερ μου, ἀπήντησεν ἡ Πρόκρις, τί πρὸς ἐμὲ τὸ ὄνομά του; Καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἦτο ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φθιώτιδος, μήπως θὰ ἠδύναμην νὰ μὴ τὸν ἀγαπῶ;

— Ὑἱὸς τοῦ Αἰολίδου Δηῖονος; εἶπεν ὁ Ἐρεχθεὺς. Αὐτὸς δὲν ἔχει ἄγαμον υἱὸν εἰμὴ τὸν Κεφάλον.

— Νὰ τὸν ἴδῃς, πάτερ μου, πόσον εἶναι ὠραῖος! Τὸν εἶδον πρὸ τινων μόλις ὠρῶν. Εἶχε κυνηγήσει εἰς τὰ πρὸ τῆς Πεντέλης δάση, διότι ἤλθεν ἀπὸ τινων ἡμερῶν εἰς Ἀττικὴν πρὸς θήραν. Εἶναι τόσο ὠραῖος, τόσο ρωμαλέος κυνηγός!

— Κατάγεται ἐκ θεῶν, εἶπεν ὁ Ἐρεχθεύς, ὡσεὶ καθ' ἑαυτὸν λαλῶν. Δὲν τὸν ἀπαξιῶ διὰ γαμβρόν. Τὸν θέλεις λοιπὸν καὶ καλὰ διὰ σύζυγον;

— Ἄ! πάτερ μου, θὰ μὲ κάμῃς εὐτυχῆ.

— Εἰς σὲ ἐγὼ δὲν δύναμαι ν' ἀρνηθῶ καμμίαν χάριν τὸ γνωρίζεις, Πρόκρις. Σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι αὐριον τὸ πρῶτὸ θὰ στείλω πρὸς τὸν Δηῖονα κήρυκα φέροντα παρ' ἐμοῦ προτάσεις γάμου. Εἶναι ἀληθὲν ὅτι προετίμων νὰ μοὶ τὸ προτείνῃ ἐκεῖνος, διότι ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς εἶναι ἰσχυρότερος τοῦ βασιλέως τῆς Φθιώτιδος· ἀλλὰ τὸ θέλει ἡ κόρη μου καὶ δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἀρνηθῶ. Μήνυσον εἰς τὸν Κέφαλον νὰ ἔλθῃ αὐριον εἰς τὰ βασίλεια.

Ἡ Πρόκρις ἔπεσε γονυπετῆς πρὸ τοῦ πατρός της καὶ ἠσπάσθη τὰ γόνατά του.

— Πάτερ μου, εἶπε μὲ δάκρυα χαρᾶς, ἡ κόρη σου εἶναι εὐτυχῆς.

Οὕτως ὑψοῦτο καὶ ἔλαμπε μεσουρανῶν φαεινὸς ἐν τῷ ὀρίζοντι τοῦ βίου τῆς Πρόκριδος ὁ ἀστὴρ τῆς εὐδαιμονίας αὐτῆς. Σταθῶμεν ἐδῶ πρὸς στιγμὴν ἵν' ἀπολαύσωμεν τοῦ περικαλλοῦς θεάματος, διότι περαιτέρω ὁ ὀρίζων οὗτος ζωοῦται εἰς δάκρυ καὶ αἶμα.

Γ'.

Ἐνθυμείσθε τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἡ Ἡὼς κλαίουσα τὴν ἐν γήρατι ὀσημέραι προϊόντι ἀθανασίαν τοῦ Τιθωνοῦ, εἶδεν ἐπιφανέντα αὐτῇ τὸν Κέφαλον ἐν ὄλῳ τῷ κάλλει τῆς νεότητος καὶ τῆς μορφῆς του; Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ τὸν λησμονήσῃ.

Διακόσια εἴκοσι πέντε ἔτη καὶ τέσσαρες μῆνες εἶχον παρέλθει ἀκριβῶς ἀπ' ἧς ἡμέρας ἐνυμφεῖσθαι ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου τὸν τότε εἰκοσαετῆ ὠραῖον Τιθωνόν. Ἐκτοτε ὁ Τιθωνὸς ἐγήρασε, διότι ἦτο ἄνθρωπος, ἀλλὰ δὲν ἀπέθανε, διότι εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Διὸς εἰς προῖκα τὴν ἀθανασίαν. Προῖκα φοβερὰν, δὲν εἶναι ἀληθὲς; Καὶ ὅμως, ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος γυναικειᾶς σταθερότητος! καίτοι ὁ Τιθωνὸς βυθισθεὶς εἰς γῆρας 225 ἐτῶν ἔζη κυρτωθεὶς, ρυτιδωθεὶς καὶ ζαρώσας τοσοῦτον ὥστε ἠδύνατο νὰ χωρῆσῃ ἐντὸς κιβωτίου δύο σπιθαμῶν, οὐχ ἥττον ἡ Ἡὼς ἀείποτε νεαρά, ἀείποτε περιπαθῆς, ἡγάπα αὐτόν, ἐλάτρευεν αὐτόν ὡς καὶ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῶν ἐρώτων της. Ἄλλ' ἀπ' ἧς στιγμῆς παρὰ τὴν πηγὴν τῶν δακρύων της εἶδε τὸν νεαρὸν Κέφαλον, ὁ Τιθωνὸς φεῦ! ἐσβέσθη ἀπὸ τῆς καρδίας της πλέον. Διότι τέλος πάντων ἦτο γυνή.

Ἐκτοτε, καθ' ἐκάστην πρωΐαν καὶ ἐσπέραν ἀφοῦ προαγγελλομένη ὑπὸ τοῦ Ἐωσφόρου ἀνέτελλεν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ ἡ κρακόπεπλος καὶ ροδόδακτυλος, ἔσπευδεν ἅμα τῇ ἀνατολῇ καὶ τῇ δύσει τοῦ ἡλίου νὰ καταβῆ εἰς τὴν γῆν καὶ μονήρης, κρυφαστενάζουσα, ἀνερεινώσα, νὰ περιφέρηται περὶ τὴν συστάδα ἐκείνην τῶν θάμνων, ἔνθα τὸ πρῶτον εἶχεν ἐρασθῆ τοῦ Τιθωνοῦ καὶ λησμονήσει αὐτόν ὅπως ἐρασθῆ τοῦ Κεφάλου.

Παρῆλθε μὴν καὶ δὲν τὸν ἐπανεῖδε. Κατὰ τὴν δύσιν ὅμως ἐκείνην τοῦ ἡλίου, περὶ ἧς πρὸ ὀλίγου σὰς εἶπον, ὑπῆρξεν ἡ Ἡὼς δυστυχεστέρα, διότι τὸν ἐπανεῖδε τέλος πάντων.

Ἄλλὰ δικαί εἶπον δυστυχεστέρα; Φεῦ! διότι ἤλθεν εἰς τὴν κοιλάδα ἐκείνην καὶ εἰσῆλθεν ἀόρατος εἰς τὴν συστάδα τῶν θάμνων καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Πρόκρις, τείνουσα τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Κέφαλον, τῷ ἔλεγε. — Μὰ τὸ ὕδωρ τῆς Στυγός, Κέφαλε, πρὶν ἢ παρέλθῃ εἰς μὴν αἰ δᾶδες τοῦ Ἵμεναίου θὰ φωτίσωσιν ἡμᾶς ἀμφοτέρους.

Ἡ Ἡρα ἐξεδικεῖτο καὶ δεύτερον, ὁ ὄφις τῆς ζηλοτυπίας εἰσείρπυσεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Ἡοῦς.

Τῆς ζηλοτυπίας! Δὲν ὑπάρχει κόλασις ὀδυνηροτέρα αὐτῆς. Ἐὰν ὁ Ἐρως ἦναι ὁ οὐρανός, ἡ ζηλοτυπία εἶναι πτώσις ἀπ' αὐτοῦ διηνεκῆς καὶ ἐπανειλημμένη εἰς τὸν κατώτατον Ἄδην. Ἡ κόλασις τοῦ Προμηθέως, τοῦ Σισύφου, τοῦ Ταντάλου, τοῦ Οὐγολίου, εἶναι θωπεία καὶ τρυφή πρὸ τῆς ζηλοτυπίας τῆς μαύρης, ἥτις ἐγείρει τὴν χεῖρα τῆς Μηδείας καὶ τοῦ Ὀθέλλου κατὰ τῶν προσφιλεστέρων αὐτοῖς ὄντων.

Ὁ Κέφαλος ἤρατο τῆς Πρόκριδος, καὶ ἡ Πρόκρις, μία θνητὴ ἐκεῖ, ἦτο... ἐτόλμα νὰ ἦτο ὠραιότερα αὐτῆς τῆς Ἡοῦς, θεᾶς ἀριθμούσης τόσους λάτρεις!

Ὁ κόσμος ἐσκοτίσθη δι' αὐτὴν εἰς τὸ θέαμα, ἐκεῖνο καὶ κλαίουσα καὶ ἐκπέμπουσα λυγμοὺς ἔφυγεν ὑπόπτερος διὰ τοῦ ἀέρος ἀτάκτως δὲ πετώσα, ὡς πτηνὸν ἐξαίφνης τυφλωθέν, ἐχάθη εἰς τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντος, ὃν ἦδη ἀπεκάλυπτεν ἡ ἀόριστος σκιά τῆς ἐσπερινῆς ἀμφιλύκης.

Κατέδυσεν εἰς τὰ βάθη τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐκ λυχνίτου μέγαρόν της· ἐκεῖ δὲ ἐν τῷ σκότει πεσοῦσα χαμκί πρηνῆς, ἀφῆκεν ἐλεύθερα νὰ ρέωσιν τὰ δάκρυά της.

— Νὰ τὸν ἀγαπῶ τόσο, ὥστε νὰ λησμονήσω τὰ πάντα δι' αὐτόν, ἔλεγε, καὶ νὰ μὲ περιφρονήσῃ προτιμῶν ποῖαν; μίαν θνητὴν γυναῖκα!

Σημειωτέον ὅτι δὲν ἔλεγε, δὲν ἐσκέπτετο καὶ ὅτι ἡ Πρόκρις ἦτο ὠραιότερα αὐτῆς. Ἄπαγε! Ποῖα ποτὲ γυνὴ εἶπεν ἢ ἐσκέφθη τοιοῦτο πράγμα ἐν ὁμοίᾳ περιπτώσει;

Αἴφνης ἀνατιναχθεῖσα ἔστη ὀρθία, ἀγέρωχος, ἀπειλητική.

—“Ὅχι, εἶπε, δὲν θὰ τὴν λάβῃ σὺ ζυγον, ἢ καὶ ἂν τὴν λάβῃ, δὲν θὰ τὴν χαρῇ. Μὰ τοὺς νερτέρους θεοὺς, ἢ Ἡὼς δὲν θὰ μείνῃ ἀνεκδικητός!

Δ'

Ἄνετειλεν ἡ ἡμέρα ἐπὶ σαπφειρίνου οὐρανοῦ καὶ ὁ Κέφαλος ἔδραμε καὶ πάλιν πρὸς τὴν γνωστὴν συστάδα τῶν θάμνων.

Ὁ τόπος ἔνθα ἠράσθη τις τὸ πρῶτον εἶναι τόπος ἱερός καὶ προσφιλῆς. Ὁ Κέφαλος ἔσπευδε νὰ φθάσῃ καὶ ὁ ἔρωσ ἐπτόρονε τὸ βῆμά του. Ἡ φαρέτρα του ἦτο πλήρης βελῶν. Δὲν εἶχε πειραθῆ νὰ φονεύσῃ οὐδὲ λαγῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Τὸν περιέμενε ἀρά γε ἐκεῖ ἡ Πρόκρις; “Ὅχι. Ἦλπιζε νὰ τὴν ἰδῆ ἐκεῖ; Οὐδαμῶς. Διατί λοιπόν ἔσπευδε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν συστάδα τῶν θάμνων; Καὶ αὐτὸς ἠγνόει διατί. Ἐν τῷ ἔρωτι λογικὴ δὲν ὑπάρχει· τὸ πᾶν εἶναι αἴσθημα, πρόληψις, παραλογισμός.

Φθάσας ἐκεῖ διεπέρασε τοὺς κλάδους καὶ εἰσήλθεν.

Ἄλλὰ μόλις εἰσελθὼν ἔστη ἐκπλαγεῖς. Παρὰ τὴν πηγὴν τῶν δακρύων τῆς Ἡοῦς νεᾶνις καθήμενη, κρύπτουσα τὴν ὄψιν εἰς τὰς χεῖρας, ἔκλαιεν. Ἐκλαιεν ἀναμφιβόλως, διότι ἐνίοτε ἐκινεῖτο ὡς ὑπὸ λυγμοῦ καὶ ρανίδες διακυγεῖς διαρρέουσαι διὰ τῶν δακτύλων τῆς ἐπιπτον χαμαί.

Εἰς τὸν θροῦν τῶν φύλλων ἡ νεᾶνις ἤγειρε τὴν κεφαλήν. Ἦτο ἡ Ἡὼς καὶ πάλιν. Τί βλέμμα ἦτο τὸ δακρυβρεκτὸν ἐκεῖνο βλέμμα, ὅπερ ἡ θεὰ ἔρριψε πρὸς τὸν ὠραῖον κυνηγόν; Περιεῖχεν ὄλον τὸν οὐρανὸν τοῦ ἔρωτος καὶ ὄλον τὸν Ἄδην τῆς ἀπελπισίας.

Ὁ Κέφαλος ἠτένιζεν αὐτὴν σιωπῶν. Ἄνεμιμνήσκετο ὅτι καὶ ἄλλοτε, μόλις πρὸ μηνός, εἶχεν ἰδεῖ αὐτὴν ἐν τῷ αὐτῷ ἐκείνῳ τόπῳ κλαίουσαν ἐπίσης· ὅτι τῇ ὠμίλησε καὶ τέλος ὅτι αὐτὴ ἐξηφανίσθη πρὸ αὐτοῦ ὡς θεὰ ἀφείσα ὀπισθεν αὐτῆς ροδόχρουν, ἀτμώδη γραμμὴν, ἣτις ἀρχομένη ἀπὸ τῆς συστάδος τῶν θάμνων ὑψοῦτο πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐχάνετο εἰς τὰ βᾶθη τοῦ ἀπειροῦ.

— Κέφαλε, τῷ εἶπεν ἡ Ἡὼς ἐγερθεῖσα, εἶμαι ἡ δυστυχὴς θεὰ, ἣτις, σχίζουσα διὰ τῶν ροδοχρόων δακτύλων τῆς καθ' ἐκάστην τὸν μέλανα πέπλον τῆς Νυκτός, βάπτει τὰς ἀνατολάς διὰ ροδίνου χρώματος καὶ μειδιᾷ πρὸς σέ, φωτίζουσα δι' ἀμυδροῦ ἠδέος φωτός τὰ κυνηγετικὰ βήματά σου. Κέφαλε, εἶμαι ἡ δυστυχὴς Ἡὼς.

— Σὺ δυστυχὴς, ὦ πότνια θεὰ; εἶπεν ὁ Κέφαλος κινούμενος νὰ γονυπετήσῃ.

Ἡ Ἡὼς τὸν ἐκράτησε.

— Καὶ διατί δυστυχὴς; ἐξηκολούθησεν ὁ νέος. Ἄλλ' ἔχεις δίκαιον. Ὁ Τιθωνὸς εἶναι ἀθάνατος.

— Δὲν ἀγαπῶ πλέον τὸν Τιθωνόν, εἶπεν ἡ θεὰ. Εἶμαι δυστυχὴς, Κέφαλε, διότι σὲ ἀγαπῶ.

Τί θὰ εἰδίδετε ἵνα ἦσθε εἰς τὴν θέσιν τοῦ Κεφάλου κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν, ἀγνοῶ. Ἄλλ' ὁ νεαρός κυνηγὸς δὲν ἐτρελλάθη ἐκ χαρᾶς, δὲν ἐχάρη καὶν. Ψυχρός, ἄγριος μάλιστα, ἐὰν θέλετε, ὡς ὁ Ἴππόλυτος ἐνώπιον τῆς Φαίδρας, συνέσπασε τὰς ὀφρῦς καὶ ἔμεινε σιωπηλός. Ἡ καρδιά του, πλήρης ἐκ τῆς Πρόκριδος, ἦτο ἀναίσθητος, ἀναίσθητος πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο ἐκείνη.

Ἡ Ἡὼς ἔλαβε τὴν χεῖρά του διὰ τῶν δύο τῆς χειρῶν, καὶ ἠτένισεν αὐτὸν διὰ τῶν εἰσέτι δακρυβρέκτων ὀφθαλμῶν τῆς.

Μάρμαρον ἂν ἦτο πρὸ αὐτῆς ἤθελε λιγυθῆ ὑπὸ τὸ πῦρ τῶν ὠραίων ἐκείνων ὀφθαλμῶν. Ὁ Κέφαλος δὲν ἐκάμφθη.

— Κέφαλε, τῷ εἶπε, μὴ με ἀποκρούσῃς. Σ' ἀγαπῶ, δὲν δύναμαι νὰ μὴ σὲ ἀγαπῶ. Ἐκλαυσα τόσον μέχρι τοῦδε διὰ σέ! Ὁ ἀχανὴς οὐρανός, ὃν διανύω καθ' ἐκάστην, μοι φαίνεται στενός ἵνα χωρέσῃ τὸν ἔρωτά μου.

Ἐν τῇ παραφορᾷ τοῦ αἰσθημάτος ἐγονυπετήσῃ.

— Μίαν λέξιν σου εἶπέ μοι συμπαθῆ, εἶπεν ἰκετευτικῶς. Ἔστω καὶ ψευδῶς, εἶπέ μοι ὅτι με ἀγαπᾷς καὶ σὺ. Εἶπέ μοι· τί θὰ σοὶ κοστίσῃ; Εἶμαι θεὰ καὶ ταπεινοῦμαι εἰς τὰ γόνατά σου. Ἄλλὰ τί πρὸς ἐμέ ἡ θεότης; Ἡ ἀθανασία μοι εἶναι ἀπεχθής. Εἶπέ μοι μίαν λέξιν... Ἄφες τὴν Πρόκριδα καὶ ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ. Ἐκεῖνη εἶναι θνητή. Ἡ καλλονὴ τῆς αὔριον δὲν θὰ ὑπάρχῃ, ἐνῷ ἐγὼ εἶμαι ἀθάνατος, νέα, ὠραία αἰωνίως...

— Ὠραία θεὰ, τῇ εἶπεν ὁ Κέφαλος πάντοτε ψυχρός. Ὁ ἔρωσ τῆς Πρόκριδος μοῦ καταπλέγει τὰ στήθη, ὥστε ἡ ψυχὴ μου ἦτις σὲ ἀκούει δὲν ἔχει διὰ σέ νὰ αἰσθανθῆ εἰμὴ θλιῖψιν βαθεῖαν. Θεὰ, μὴ φθονῆς τοῦ θνητοῦ ἐμοῦ τὴν μόνην εὐτυχίαν. Λησιμόνησον ὅτι με εἶδες καὶ ζήτησον ἀλλαγῆ τὴν ἴασιν τοῦ τραύματός σου.

— Μὲ ἀπωθεῖς λοιπόν, Κέφαλε; ἠρώτησεν ὠχρῶσα ἐξ ὀργῆς καὶ ἐγειρομένη ὀρθία ἡ θεὰ.

— Ἀγαπῶ τὴν Πρόκριδα πλειότερον καὶ τοῦ φωτός, ὅπερ σὺ καὶ ὁ Ἀπόλλων διαχέετε ἐπὶ τὴν γῆν, ἀπήντησεν ὁ Κέφαλος.

— Ἐνθυμήθητι ὅ,τι μοῦ λέγεις κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην.

— Εἶναι ὅ,τι δύναμαι νὰ σοὶ εἴπω. Ἀγαπῶ τὴν Πρόκριδα.

— Λοιπὸν θὰ κλαίῃς δι' αὐτὴν καθ' ὄλον τὸν λοιπὸν σου βίον, εἶπεν ἡ Ἡὼς.

Καὶ ἐγένετο ἄφαντος.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΦΡΑΓΚΙΑΣ.